

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej F., so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná **M.**, so sídlom v B., **o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17 C 242/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. mája 2014 sp. zn. 4 Co 239/2014, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 29. mája 2014, sp. zn. 4 Co 239/2014, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II uznesením z 5. októbra 2012, č.k. 17 C 242/2012-7, uložil žalobkyňi zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 Eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“). Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 29. mája 2014, sp. zn. 4 Co 239/2014, odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Uviedol, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo žalobkyňi doručené 11. októbra 2012, žalobkyňa podala odvolanie osobne na okresnom súde 14. novembra 2012, pričom posledným dňom na podanie odvolania bol deň 26. október 2012, žalobkyňa teda podala odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej 15 - dňovej lehoty.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a to z dôvodu, že odvolanie podala včas. Odvolanie nebolo podané na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ale žalobkyňa odvolanie odovzdala na prepravu doručovateľskej spoločnosti R., IČO: X., so sídlom v B., ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako S. Tejto spoločnosti odovzdala odvolanie 25. októbra 2012, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 3 O.s.p.). Označená doručovateľská spoločnosť mala povinnosť podanie doručiť adresátovi, preto bola lehota na podanie odvolania zachovaná. K dovolaniu žalobkyňa pripojila aj doklad o odovzdaní zásielky na prepravu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), posudzujúc prípustnosť dovolania podľa § 236 a nasl. O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014, skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním žalobkyne je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Preto prípustnosť dovolania žalobkyne z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobkyne smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239

O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobkyňa nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty

nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené 11. októbra 2012. Posledným dňom 15 - dňovej lehoty na podanie odvolania bol deň 26. október 2012 (piatok) tak, ako aj vo svojom rozhodnutí konštatoval odvolací súd a táto skutočnosť ani nebola sporná.

Z podacej pečiatky Okresného súdu Košice II nachádzajúcej sa na podanom odvolaní žalobkyne je zjavné, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne 14. novembra 2012. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorenom podaní odvolania. Zo žalobkyňou predloženého dokladu „Detaily zásielky k prepravnému listu č. X.“, o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ho pripojila až k dovolaniu), súčasne vyplýva, že žalobkyňa odvolanie voči predmetnému uzneseniu odovzdala na jeho doručenie Okresnému súdu Košice II doručovateľskej spoločnosti 25. októbra 2012, t.j. predposledný deň 15 - dňovej odvolacej lehoty. Uvedené skutočnosti potvrdila aj dotknutá doručovateľská spoločnosť R., so sídlom v B., a to podaním z 2. júla 2015 adresovaným Okresnému súdu Košice II.

Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. však bolo treba sa ešte zaoberať otázkou, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie odovzdané žalobkyňou na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť“.

Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O.s.p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O.s.p.), príslušný orgán nápravno-výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb, definovaných ako služby poskytované na

účely dodania poštovej zásielky, a to vybrané a distribúcia poštovej zásielky, vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom, a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom). Konanie o registrácii, t.j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle. Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 24 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane S. (pod poradovým číslom 18) a spoločnosti R. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie, pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Vzhľadom na to, že spoločnosť R. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS – ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p.

Z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa dôvodne namietala, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, jej odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová